

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Commentarius in VIII libr. philosophicorum Arist.
exceptus a Michael Schweizer, mon. Salemitani professo -
Cod. Ettenheim-Münster 359**

Specius, Johannes

[S.l.], 1596

Quaestio 2da

[urn:nbn:de:bsz:31-132384](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-132384)

cogno Speculativa de nra auri aut de nra
 cuiusq; rei delectabilis ac p̄tio se practica
 cet q̄ oīo falsū ē. Sed requir̄ ut ipsa sua
 de re opabili & nō quoq; opabili id est
 q̄ se immediate atq; ex nra propria do
 ceat opari q̄ physica non faciū. Unde nihil
 quoq; interest q̄ illam conuelli sint & alius
 quib; theoreticis honoris & pecunia gra qua
 rant: Sicm. n. si nō fidum fides sunt
 Vide plura de his apud comit. q̄t. 3. q̄ con
 ali art id est. q̄ ibidem alia quoq; arguta pro
 ponunt & solunt.

Lego Comite.

De Māa & obiecto p̄tio nra Quæstio 2da

De p̄tio nra obiecto magna q̄ fuit inter
 Magna de obiecto magno p̄tio p̄conersia à q̄b; acce oīo dis
 crepantes opinioes ex cogitata fuerūt ut
 m̄tio + q̄tionis p̄conersia memorat Comite.
 q̄b; t̄ q̄ corp̄ mobile Ent nra & Ent mo
 bile pro māa p̄conersia p̄ca ceteris nominati
 ones h̄nt; q̄b; t̄ ipsib; si t̄ acce gneret

in iis non secerere nequeunt, q̄bz legendi sunt
Combinaciones q̄st. de subiecto physica, art. 1.
Peregr. lib. 2. phys. c. 3.

obiecti ḡte end. conclusio et da. obiectu forte quod physiologia
est corpus aate seu corpus mobile seu corpus qua,
terg. ut in seipso aate q̄ motu & ḡtibus primis;
primis definit. Ita sentit Zaba. in lib. de
ḡstitutione p̄tia aate et. peregr. lib. 2. c. 3. &
probat hoc obiectu. probat illud est obiectu ahenig sua
aig q̄m q̄ se tractant in illa scia q̄ ut prin,
cipia ut passiones ut spes. Haec. n. tua q̄t
in obiecto suo ois scia. q̄ omni modi e corpus
aate seu mobile. q̄ ipsum e obiectum. per
Minor. Nam Materia & forma de q̄bz in
2. de phys. q̄ propria principia corporis mobilis
Quantitas, Motus, Tempus & corpus de q̄bz in
sequentijs libris phys. q̄ passiones corporis aate,
lib. Deniq. calid. elementa mixta anima,
lia spiritus de q̄bz in varijs physiologia
libris sunt spes corporis mobilis. q̄ corpus
aate seu mobile est obiectum. Haec sentia
aferit sua aatem no dari in corporis ḡtibus
primis p̄is & affectionibz. Apte. n. noiat corpus

Haec sentia nihil
habet spirituale
solum.

ut nate sua obiectu. Quod aut sit cor,
qz quatenus mobile seu nate qz ex principio
2di phis ubi absent res nates Distingui
ab artificialibz qz seant p se principium
Motz, ea n° tm p Aans. Ex quo satis
manifestu e' mobilitatez ee forma de mo,
du quoda corpib atqz adeo forma de mo
du obiecti. patet ex veritatibz sing sententia
ex g ditionibz obiecti qz p'olog. in logicis
explicatis. Praterca n° et p'dicatu corpz
nate De orbz in phisica ostentib ut in re,
Ato ut in obliquo.

Quod Corpz sit obic,
qz quatenus natura,
le seu mobile ad e.

Veru quo hac sententia meli' ittegate proponenda e'
sententia d' thoma qz licet in p'cedentibz lib. De celo Sententia d' thoma.
obiectu ponat corpz mobile in p'cedentibz lib. phis
coru lib. Subiectu ee sub mobile de no corpz
qua sententia ex parte tuentis et sinistra d' in lib
Janelly q. 1. sup 10 phis. camqz sic probant:
Subiectum sua non p't demonstrari: s' p'ter obiectu pa.
6. phis. textu 32. d' monstrat corpz mobile
q' corpz mobile n° est obiectu. 2do illud obiectu da.
e' obiectu sua q' e' subiectu p'cipua p'cipua
mb q' d' illo subiecto demonstrat e' sed

in phys. Ess e' subiectu' p'cipua passionis
nempe Motus q' Ent & ad corp' mobile est
obiectu' p'cip' Minor inde nota e' q' in 3.
phys. Motus p' Ent n' aut p' corp' p'cipua.
S' h' corp' mobile n' comprehendit oia q' moue'
tur q' non p' ee subiectum p' b'at' h'ar'
ga multa sunt mobilia q' non s'nt corpa
ut n'ra Quantitat' qualitat' &c. q' p'ra
dunt' p' motum; oia h' h'ac s'nt Entia q'
Ent & non corp' mobile e' phys' obiectu'.
Sed t' sit omnia res ita s'nt p'cipua.
Aut sumit h'ac sentia Ent mobile ut late
paret qua' corp' aut ut aqua late. Si hoc
ultimo tunc uerbo ad e' recipia n' n'ra dicitur
sa si p'cipua tunc a' uero aberrat q' p' b'at'.
Quia illud solummodo mobile d' q' h' in
se p'cipua motu p'cipua nempe n'ra. S'
nihil q' sit corp' corp' comung' t' n' se p'cipua
cipua phys' motu q' nihil q' sit corp'
comung' recte d' mobile & g'equit' n' p' ee
subiectu' phys'ca. Sed aut h'et corp' solu'
sit mobile subiectu' n'ra q' quatenus e'
prima quasi radix motu recte d' p'cipua mo-
bile fundamentale & forma s'nt illa

obiectu' g'ra.

de
N'ra h'ac sentia
n' dicitur.

de sentia.

sit accidentis sine substantialis esse dicitur per mo-
 bile terminatur quatenus terminus est motus.
 Sed hoc est abuti hominibus: Nam mobile ex pri-
 ma sua inpositione non dicitur nisi id quod est subiectum
 in ditione motus & quod est materia & forma ut
 recte notat Zab. in proleg. phys. et Metaph.
 et se non mouet siquidem id quod mouetur est actu
 ut inquit Arter in 1^a phys. Sed mouetur per accidens
 quatenus est pars corporis quod se mouet. Mul-
 to magis recte dicitur forma mobilis: Nam ter-
 minare motum non est moueri immo terminus ad-
 ueniente cessat motus. Solum igitur corpus proprie
 moueri & mobile dicitur. Neg illud omittendum
 est ex hac sententia consequens esse quod quodammodo
 sic considerata sit species entis mobilis quod
 nulla habebit ens mobile principia nullas
 passiones quod est absurdum. praeterea si forma
 dicitur recte mobilis: dicitur Logica quod est forma per motum loca-
 lem accipitur recte dicitur mobilis. At hoc negat
 Arter in 1^a phys. ubi ex instituto docet locum esse
 immobilem.
 Ad hoc et Bonistaru Arguta respondet negando quod
 non in 6to a. lib. 1° phys. in offendit mobile esse
 impossibile: Non est autem idem esse impossibile et

Quod proprie mobile.

Non in passis
Mouet.

Alia forma non ce-
re to mobilis.

Repondeo ad Bonistaru
et Bonistaru

esse corpus. Nam terra & suspensio ex natura sua
 sunt in se mobilia nec sunt corpora. Demum non est
 idem esse mobile esse corpus & dari corpus mobile.
 Hoc enim est notissimum illud nequaquam cum
 alij negarint ut Scotus & existimant Angeli
 non vere physice mobiles esse & tamen non sunt corpora.
 Hoc secundum non demonstratur ab Aristotele sed solum
 primum. Ad extremum tamen demonstraret Aristoteles
 corpus mobile dari non segete & uolunt: quod
 cum sit illud id fuisse non ut physice per se
 tamen per se non sit suscepta: quo pacto
 neque Aristoteles negat id fieri dicit neque est a
 philosophorum consuetudine aliam demonstrare eius
 scientia in qua uersantur subiectum esse: Dicit
 in Metaphysicis sit tamen superiorum artificum
 quodammodo principia sic & obiecta scientiarum pro
 bare non tamen obstat hoc quo minus uariis
 et artifex suum obiectum scilicet attendat si
 in definitione notum accipi non late ut est transcendit
 sed scilicet ut idem est quod corpus per se non sit
 istud Aristoteles Metaphysicis est autem corpus quod est in potentia.
 Ad 3^m facit solutio ex dictis negans.

Respondet ad 2^{am}.

Respondet ad 3^{am}.

namque ut forma est mobilis in non hanc principium
rebus sunt insensibiles non recte de insensibilibus.

Conclusio 3^{ia} Obiectum forte quo physicos ^{Quodnam sit obiectum}
est abstractio a materia sensibili. ^{forte Quo.} Sed non aut a
materia virtute probatur: quia physica ex proprio rationis
conceptu est doctrina de rebus materialibus solum pro
pria namque a mathematica & metaphysica disti-
cta. Sed & obiectum forte quo ab illis distinctum
est. Hoc est omnino per se probatur: Nam
ad obiectum forte quod distinctum continetur solum
cum eorum indissolubili connexionem est non fortiter
obiectum ut obiectum est distincta. Ex quo in,
intelligimus atque scientificos physicos includere in
sua consideratione namque sensibilem & motum appen-
dentes a tali materia in virtute non aut in se ipsis ac
proinde obiectum eorum forte quod recte est sit
res apta cognosci a nobis hoc modo a materia & mo-
tu abstractis.

Quem ordinem habeat physica
cum alijs scientijs
Comparata

Quaestio 3^{ia}

Quem tum doctrina tum materia ordinem habeat
physica naturae cum alijs suis quantum habet est